

וְכֹה) בְּגִין דְּמָטָא לְגַפִּיהָ דְּמֹשֶׁה, עַל דְּקָטִיל לְאַבוּהֵי
 בְּשָׂמָא קַדִּישָׁא. בְּגִין כִּדְ וַיְבִיאוּ אוֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה אֵלֶּא מִשּׁוּם
 שֶׁהַמְקַלֵּל הוּא זֶה שְׁבֵא לְטַעוֹן דְּבָרִים כְּנֶגֶד מֹשֶׁה מֵאַחַר שֶׁהוּא הִרְגָא אֶת אֲבִיו הַמִּצְרִי ע"י שֵׁם
 קָדוֹשׁ וּלְכֹן נֹאמַר וַיְבִיאוּ אוֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה כִּי בְנוֹסֵף לְכָל הוּא גַם זְלוֹל בְּכַבּוּד מֹשֶׁה (אֹר הַחֲמָה
 בְּשֵׁם מֵהֶרַח"ו). פִּיּוֹן דְּחָמָא מֹשֶׁה, מִיַּד וַיְנִיחוּהוּ בַּמִּשְׁמֵר,
 וְאַבָּא וּבְרָא נִפְלוּ בִידָא דְּמֹשֶׁה וּמַכִּיּוֹן שְׂרָאָה אֶת זֶה מֹשֶׁה אִז מִיַּד הוּא
 צִוְיָה שִׁינִחוּהוּ בַּמִּשְׁמֵר עַד שֶׁלְּבַסּוֹף הִרְגוּ אוֹתוֹ עַל פִּי צִוּוּי הַקַּב"ה וְאִז הָאֵב הַמִּצְרִי וּבְנוּ
 הַמְקַלֵּל נִפְלוּ בִידוֹ שֶׁל מֹשֶׁה.

אסור לתת ליצר הרע שום פתח להכנס

אִישׁ אִישׁ כִּי יִקְלַל אֱלֹהֵיוּ וְנָשָׂא הָטְאוּ. (ויקרא כ"ד) רַבִּי
 יִצְחָק פְּתַח לְבַאֵר אֶת הַפְּסוּק וְהַקְדִּים לְבַאֵר אֶת מִש"כ, (תהלים פא)
 שְׁמַע עַמִּי וְאַעֲיֶדָה בְּךָ יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי לֹא יִהְיֶה
 בְּךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכֵר וּשְׂאֵל רַבִּי יִצְחָק, פִּיּוֹן
 דְּכַתִּיב לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר, מֵאִי וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל
 נֹכֵר מַכִּיּוֹן שְׁכַבֵּר כְּתוּב 'לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר' לְמָה כְּתוּב עוֹד 'וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכֵר'.
 אֱלֹא לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר, דְּלֹא יִיעוֹל בְּרַשׁ
 לְיִצְרַר הָרַע בְּגוֹיָהּ אֵלֶּא מִש"כ 'לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר' פִּירוּשׁוֹ שְׁלֹא יִכְנִיס הָאָדָם אֶת
 הַיִּצְרַר הָרַע בְּכַדִּי שִׁישְׁכוֹן בְּתוֹכוֹ, דְּכָל מֵאֵן דְּאֶתִּי לְאַתְּחַבְּרָא בִּיהּ,
 אֵל זָר שְׂרִיא בְּגוֹיָהּ כִּי כָל מִי שְׁבֵא לְהַתְּחַבֵּר עִם הַיִּצְרַר הָרַע אִפִּילוּ בְּנִדְנוּד

הלימוד היומני

לע"ע חכם יצחק כדורי בן תפחה זצוק"ל

עבירה אז מיד אל זר שוכן בתוכו כי היצר הרע מושך אותו גם לשאר העברות [א], **יְהִי אֵלֶיךָ כִּד אֶתְחַבֵּר בְּרֵשׁ בֵּיה מִיַּד אֲתִי לְאַעְבְּרָא עַל פְּתַנְגְּמֵי אוֹרֵייתָא, אֲתִי לְאַעְבְּרָא עַל מְהִימְנוֹתָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא, וְאֲתִי לְבַתָּר לְמַסְגֵּד לְטַעֲנוֹן אַחֲרָן** כי כאשר האדם מתחבר עם היצר הרע אז מיד הוא בא לעבור על דברי התורה וכן הוא בא לעבור על האמונה של השם הקדוש הוי"ה ואח"כ הוא יבוא להשתחוות לע"ז, **וְעַל דָּא פְּתִיב** ועל כך כתוב בפסוק, **לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר דְּהִינּוּ, פִּיּוֹן דְּלֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר, לֹא תִיתִי לְמַסְגֵּד לְטַעֲנוֹן אַחֲרָן, וְלִמְעַבְרָא עַל מְהִימְנוֹתָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא** שמכיון שלא יהיה בך אל זר אז לכן לא תבוא להשתחוות לעבודה זרה ועי"כ לעבור על האמונה של השם הקדוש. **יְהִי אֵלֶיךָ דְּכַתִּיב** וזהו מש"כ בפסוק, **וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נָכַר** דהיינו שהאל נכר הוא העבודה זרה, **וּמְהִימְנוֹתָא בִישָׁא דְבַר נֶשׁ דָּא הוּא** וכל זה הוא האמונה הרעה של האדם כאשר הוא מאמין בתחילה לדברי היצר הרע.

אור הרשב"י

אומר לו עשה כך. עד שאומר לו עבוד עבודה זרה והולך ועובד. אמר רבי אבין: מאי קראה – לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר, איזהו אל זר שיש בגופו של אדם – הוי אומר זה יצר הרע.

[א] כדאיתא בשבת דף קה עמוד ב' רבי שמעון בן אלעזר אומר משום חילפא בר אנרא, שאמר משום רבי יוחנן בן נורי: המקרע בגדיו בחמתו, והמשבֵר כליו בחמתו, והמפזר מעותיו בחמתו – יהא בעיניך כעובד עבודה זרה; שכך אומנתו של יצר הרע, היום אומר לו עשה כך ולמחר

הלימוד היומני

לע"נ חכם יצחק כדורי בן תפחה זצוק"ל

המקלל אלהיו יכול לטעון שהתכוון ליצר הרע

וְעַל דָּא כִּי יִקְלַל אֱלֹהֵיו ולכן כתוב כי יקלל אלהיו בסתם ולא מבואר מי

הם אלהיו, **דִּיכֵיל לְמַטְעֵן דְּהוּא לֵיִט לְהֵהוּא אֵל זֶר,**

יִצְרָא בִישָׁא דְשִׂרְיָא עֲלֵיהּ לְזַמְנִין כי הוא יכול לטעון שהוא קילל את

האל זר שהוא היצר הרע ששורה עליו לפעמים, **וְאַנְן לָא יִדְעִינן מְלוֹי אֵי**

קְשׁוּט אִז לָאו. וְעַל דָּא, וְנִשְׂא חֲטָאוּ. אֲבָל וְנוֹקֵב שֵׁם

יְהוָה מוֹת יוֹמָת ומכיון שאנו לא יודעים אם דבריו הם אמת או לא אז לכן כתוב

ונשא חטאו [נב] כי יענישהו משמים אבל מי שנוקב את ה' אז דינו מות יומת כי מאחר שהוא

פירש לאיזה אלהים הוא התכוון אז לכן ממיתים אותו בית דין.

רק הקב"ה יודע כוונות בני האדם

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵי הֵכִי, אִמַּאי וְנִשְׂא חֲטָאוּ, וְנִסְלַח

חֲטָאוּ מִיבְעֵי לֵיהּ שאל רבי יהודה את רבי יצחק שאם הפירוש שהוא

קילל את האל זר אז למה כתוב ונשא חטאו הרי היה צריך לומר ונסלח חטאו מאחר שהוא

חזר בתשובה ע"י שהוא קילל האל זר שבקרבנו (רמ"ק). • (ס"א אָלָא) **אָמַר לֵיהּ,**

כְּגוֹן דְּאָמַר אֱלֹהֵי כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא סְתָם, וְלָא פְּרִישׁ אמר

לו רבי יצחק שמדובר שהוא אמר אלהי בסתם והוא לא אמר אל זר ולכן לא כתוב ונסלח

אור הרשב"י

האמור להלן כרת אף נשיאת חטא האמור כאן
כרת.

[נב] כדאיתא בילקוט שמעוני על מש"כ ונשא
חטאו ר' יהודה אומר נאמר כאן נשיאת חטא
ונאמר להלן נשיאת חטא מה נשיאת חטא

הלימוד היומני

לע"כ חכם יצחק כדורי בן תפחה זצוק"ל

חטאו אלא ונשא חטאו מאחר שרק הקב"ה יודע את כוונתו. **רַבִּי חֵיִיא אָמַר,**
כִּי יִקְלַל אֱלֹהֵיו סֶתֶם, וְלֹא פִירֵשׁ, וְהָא וְדַאי וְנִשְׂא
חֲטָאוֹ רבי חייא אומר שמש"כ 'כי יקלל אלהיו', פירושו שהוא קילל בסתם ולא פירש
 לאיזה אלהים הוא התכוון ולכן 'ונשא חטאו' בודאי מאחר שיש במשמעו גם קודש (רמ"ק).
אֲבָל וְנוֹקֵב שֵׁם יְהוָה מוֹת יוֹמָת, דְּהָא הָכָא תִּלְיָא
מְהִימְנוּתָא דְכָלָא, וְלִית לֵיהּ רִשׁוּ לְמַטְעֵן עֲלֵיהּ כְּלָל אבל
 אם הוא נוקב את ה' אז ודאי עונשו מות יומת ע"י בית דין כי ודאי כאן הוא פירש את שם
 הוי"ה שבו תלויה האמונה של כולם ולכן הוא אין לו רשות לטעון כלל שהוא התכוון לאל
 זר ומשום כך בית דין ממיתים אותו.

שם הוי"ה הוא האמונה של כל העליונים והתחתונים ועל השם הזה עומדים
 כל העולמות

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֲכִי הוּא וְדַאי, דְּהָא שְׂמָא דָּא
מְהִימְנוּתָא דְעֵלְאִי וְתַתְּאִי. וְעַל דָּא קִיִּימִין
עֲלָמִין בְּלָדוֹ אמר רבי יוסי לרבי חייא שודאי הוא כמו שאמרת כי שם הוי"ה הוא

האמונה של כל העליונים והתחתונים ועל השם הזה עומדים כל העולמות והם מתקיימים
 וחיים ממנו (רמ"ק), **בְּאֵת חֶדְ זַעֲרָא, תִּלְיִין אֶלְפִין וְרַבּוּא**
רַבְּבָן עֲלָמִין דְּכַסּוּפִין ובאות אחת קטנה שהיא אות י' שבשם הוי"ה שהיא
 כנגד החכמה תלויים בה אלף אלפים וריבוא רבבות עולמות נחמדים הנקראים כיסופים כי
 מרוב האור שלהם כולם נכספים ותאבים להידבק בהם (רמ"ק), **וְעַל דָּא תִּנְיָנָן,**

הלימוד היומני

לע"נ חכם יצחק כדורי בן תפחה זצוק"ל